

Dosarul nr. 2r-911/18

prima instanță: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău (jur. E. Galușceac)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială
„Eximbank – Gruppo Veneto Banca” Societate pe acțiuni împotriva lui Ion Rusnac,
Irinei Țurcanu-Rusnac, Iurie Bulbaș și Anei Bulbaș cu privire la încasarea datoriei,
deposedarea de bunul ipotecat și evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ,
și la cererea reconvențională depusă Ion Rusnac împotriva Băncii Comerciale
„Eximbank – Gruppo Veneto Banca” Societate pe acțiuni cu privire la declararea
nulității contractului de credit,
împotriva încheierii din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care
a fost restituită cererea de apel depusă de către Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac,

constată:

La data de 24 septembrie 2015 BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA a
depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Rusnac, Irinei Țurcanu-
Rusnac, Iurie Bulbaș și Anei Bulbaș cu privire la încasarea datoriei, deposedarea de
bunul ipotecat și evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ.

La data de 17 martie 2016, Ion Rusnac a depus cerere reconvențională împotriva
BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA cu privire la declararea nulității
contractului de credit.

Prin hotărârea din 28 septembrie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău
acțiunea depusă de BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA a fost admisă, a fost
încasat în mod solidar de la Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac în beneficiul BC
„Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA a sumei de 576 806,64 de lei cu titlu de
datorie ce rezultă din contractul de credit nr. 4973 din 13 decembrie 2012 inclusiv și
din contul bunului ipotecat. A fost transmisă silit în posesia BC „Eximbank – Gruppo
Veneto Banca” SA de la Iurie Bulbaș și Ana Bulbaș încăperea locativă cu nr.
cadastral 0100113.116.01.383 cu suprafața de 67,6 m.p. situată în mun. Chișinău
sect. Botanica bd. Traian 23/1 ap. 383, pentru comercializare în scopul stingerii
datoriei formate cu evacuarea din acest apartament a pârâților și a tuturor persoanelor
aflate în acesta și a bunurilor acestora care nu fac parte a contractului de ipotecă. A

fost încasat în mod solidar de la Ion Rusnac, Irina Țurcanu-Rusnac, Iurie Bulbaș și Ana Bulbaș în beneficiul BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA a sumei de 17304,20 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii și a sumei de 180 de lei cu titlu de cheltuieli de judecare a pricinii. A fost încasat în mod solidar de la Iurie Bulbaș și Ana Bulbaș în beneficiul BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA a sumei de 210 lei cu titlu de cheltuieli pentru publicarea avizului publicitar. A fost respinsă acțiunea reconvențională depusă de Ion Rusnac ca fiind prescrisă.

La data de 07 octombrie 2016, Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 28 septembrie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate, pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA să fie respinsă integral, iar cererea reconvențională depusă de Ion Rusnac să fie admisă.

La data de 23 noiembrie 2016, Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac au depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 28 septembrie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate, pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA să fie respinsă integral, iar cererea reconvențională depusă de Ion Rusnac să fie admisă.

Prin încheierea din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac, acordând apelanților un termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18750 de lei.

Prin încheierea din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel înaintată de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor stabilite în încheierea instanței de apel din 21 septembrie 2017.

La data de 07 februarie 2018, Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac au declarat recurs împotriva încheierii din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu remitere cauzei pentru examinare în fond la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 23 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac și a fost menținută încheierea din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 06 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac, a fost casată încheierea din 16 ianuarie 2018 și restituită cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac, din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

La data de 10 octombrie 2018, în termenul prevăzut de lege, Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac au declarat recurs împotriva încheierii din 25 septembrie 2018 a

Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că, încheierea contestată este neîntemeiată deoarece la emiterea acesteia instanța de apel a interpretat și a aplicat eronat normele de drept procedural.

Au indicat recurenții că instanța de apel a neglijat dreptul recurenților la un proces echitabil, neacordând apelanților un nou termen de procedură pentru achitarea taxei de stat de către apelanți, or, neajunsurile stabilite prin încheierea din 21 septembrie 2017 erau deja prescrise.

Au mai afirmat că instanța de apel la data de 25 septembrie 2018 a emis un act procedural fără a cita legal părțile interesate de emiterea acestuia, prin ce au fost încălcate drepturile recurenților-apelanți de acces la justiție.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art.368 alin.(1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea de apel este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că la 07 octombrie 2016 și la 23 noiembrie 2016, Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac au depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 28 septembrie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate, pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA să fie respinsă integral, iar cererea reconvențională depusă de Ion Rusnac să fie admisă.

Urmare, prin încheierea din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac, acordând apelanților un termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18750 de lei.

Prin încheierea din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel înaintată de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor stabilite în încheierea instanței de apel din 21 septembrie 2017.

La 07 februarie 2018, Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac au declarat recurs împotriva încheierii din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând

admiterea acestuia, casarea încheierii recurate cu trimiterea dosarului pentru examinare în fond la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 23 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac și a fost menținută încheierea din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 06 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac, a fost casată încheierea din 16 ianuarie 2018 și restituită cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac, din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelanții Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac nu s-au conformat indicațiilor instanței și nu au îndeplinit integral și în termen indicațiile instanței de apel, deși a avut la dispoziție suficient timp pentru a lichida neajunsurile respective.

Sub acest aspect, Colegiul consideră că, încheierea instanței de apel este emisă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, în virtutea obligației impuse de lege, după realizarea dreptului de recurs asupra încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017, apelanții nu s-au conformat și nu au executat încheierea din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, din care considerente, instanța de recurs apreciază dispoziția instanței de apel privind restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui, iar în conformitate cu art. 112 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Prin urmare, în condițiile în care Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac, nu au îndeplinit integral și în termen indicațiile instanței de apel, în asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel temeinic și legal a restituit cererea de apel.

Colegiul civil reține că, apelanții au avut timp suficient, mai mult de 3 luni, și posibilitate de a înlătura integral și în termen neajunsurile menționate în încheierea din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău însă, nu au ținut cont de prevederile art. 56 alin (3) și 61 alin. (1) CPC, care indică că, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În condițiile în care Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac nu au îndeplinit integral și nu au înlăturat în termen neajunsurile stabilite de instanța de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel, privind restituirea apelului, întemeiată.

Nu poate fi reținut argumentul recurenților ca temei de casare a încheierii recurate precum că instanța de apel urma să le prelungească termenul pentru înlăturarea neajunsurilor.

Or, în conformitate cu art. 115 Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată.

Ion Rusnac și Irinei Țurcanu-Rusnac nu au solicitat instanței de apel acordarea unui termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat.

De asemenea, Colegiul respinge ca neîntemeiat argumentul recurenților precum că, nu a fost citați pentru ședința de judecată din 25 septembrie 2018, or, instanța de apel le-a oferit recurenților-apelanți Ion Rusnac și Irinei Țurcanu-Rusnac posibilitatea de a-și argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată, expediindu-le citații la adresa indicată de aceștia în cererea de apel, însă dâșii nu s-au folosit de acest drept.

La caz, Colegiul notează că, CtEDO prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder vs the United Kingdom* § -36 din 21 februarie 1975) ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdone vs United Kingdom* 28 mai 1985).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că prin restituirea cererii de apel lui Ion Rusnac și Irinei Țurcanu-Rusnac nu li s-a îngrădit accesul liber la justiție protejat de art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac.

Se menține încheierea din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” Societate pe acțiuni împotriva lui Ion Rusnac, Irinei Țurcanu-Rusnac, Iurie Bulbaș și Anei Bulbaș cu privire la încasarea datoriei, deposedarea de bunul ipotecat și evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ, și la cererea reconvențională depusă Ion Rusnac împotriva Băncii Comerciale „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” Societate pe acțiuni cu privire la declararea nulității contractului de credit.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic